

Környezettudatos hulladékgazdálkodás

A Csapak Településért Közalapítvány uniós pályázati támogatással népszerűsíti a komposztálást

A közelmúltban megkezdődött és várhatóan év végére befejeződik a 158 települést és mintegy 300 ezer lakost érintő Észak-balatoni térség Regionális Települési Szilárdhulladék Kezelési Rendszer királyszentistváni modern hulladéklerakó központjának építése. Az 50 százalékos uniós támogatással megvalósuló rendszer teljes beruházása a királyszentistváni hulladékkezelő telep és depónia mellett tartalmazza az ajkai, pápai, tapolcai szelektíven gyűjtött hulladékot válogató csarnok és átrakó állomás, a balatonfüredi térségi komposztáló telep és a veszprémi szelektív hulladékválogató csarnok bővítését, valamint 400 darab hulladékgyűjtő sziget építését.

A Tiszta Európa program – környezettudatos hulladékgazdálkodás természetesen megköveteli a lakosság és az üdülőingatlanok tulajdonosainak szemléletváltozását, a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatának teljeskörűvé válását. Ennek egyik fontos összetevője a Balaton északi partján elsőként Csapakon megvalósuló kezdeményezés, a hulladécsökkentés komposztálással.

Április közepén a Csapak Településért Közalapítvány megtartotta az első Komposzt napot, ahol az érdeklődők megismerkedhettek a komposztálás előnyeivel, az ezt segítő eszközök, gépek használatával. **Ambrus Tibor** polgármester **Tóthné Ferencz Henriette**, a Közalapítvány titkára társaságában köszöntötte a megjelent lakosokat, ezt követően **Kiss Renáta**, a Csalán Egyesület munkatársa tartott előadást a komposztálás jelentőségéről, követelményeiről, az így képződő mesterséges humusz hasznosításáról. Majd **Németh Antal** falugondnok munkatársaival bemutatatta az aprítógépek működését. A résztvevők az igényeknek megfelelően

jutottak hozzá a legszigorúbb környezetvédelmi előírásoknak megfelelő, száz százalékosan újrafelhasználható műanyagból készült komposztládákhoz.

Közismert, hogy a Csapak Településért Közalapítvány az elmúlt években az önkormányzat támogatásával számos programot, akciót szervezett a környezet védelmében és a településképvé javítása érdekében. Évenkénti rendszerességgel végeznek parlagfü-mentesítést, szeméthyűjtési és falutakarítási akciókra invitálják a falu lakosságát, turistautakat tesznek rendbe, pihenőhelyeket alakítanak ki, közreműködtek környezetbarát játszótér építésében.

Eredményes pályázat 2008-ban sikerrel szerepeltek a KEOP-6.2.0/A-2008-0004 pályázaton a Környezettudatos hulladékgazdálkodás – a komposztálás népszerűsítése programmal, a kidolgozott projekt közel 9 millió forintos összköltségéhez több mint 8 millió forintos támogatást nyertek. Pályázatukban kiemelten foglalkoztak a kiskertői komposztálás szemléletének és gyakorlatának elterjesztésével. A háztartási szemét jelentős részét zöldhulladék alkotja, egy hétköznapi szemetes edény valóságos „kincsbánya” ilyen szempontból. A kertből, konyhából kikerülő szerves anyagok zöme hazánkban jelenleg még a kukákban végzi, pedig minden tekintetben jobb lenne, ha a lenyírt fű, gyümölcshéj, növény szárak és társaik komposztálás révén visszajutnának az élő környezet körforgásába. Kevesebb szerves anyag kerülne más hulladékokkal együtt a lerakókra, a tavaszi venyige- és nyesedékegétessel, az őszi avarégetéssel nem szennyeznék a levegőt, ráadásul műtrágya helyett természetes tápanyag utánpótláshoz jutnának a növények, csökkenne a kommunális hulladék mennyisége. Ez utóbbi a regionális hulladékkezelő rendszer működése után egyébként ér-

zékkelhetően „zsebre megy”, hiszen az előzetes számítások szerint a gyűjtő egyszeri ürítése nettó 450 forint lesz, amit a jelenlegi jogszabályok alapján 90 forint Áfa terhel. A komposztálással viszont a kommunális hulladék 20-30 százalékkal csökkenthető.

A Közalapítvány a pályázati támogatás révén 600 darab komposztládát szerzett be, ezek egy része már az első hullámban gazdára talált. A támogatásnak köszönhetően a felhasználók rendelkezésére áll 2 elektromos és egy benzinmotoros aprítógép, ezek díjmentesen hozzáférhetőek a hulladék keletkezésének helyszínén történő komposztáláshoz. Ugyancsak működésre kész egy nagyteljesítményű aprítógép, mellette egy megfelelő méretű és kialakítású komposztláda az önkormányzat telephelyén. A civil szervezet évente egy alkalommal tavaszi kerttakarítási napot szervez, ennek keretében a komposztládákkal nem rendelkező ingatlanoktól a kiosztott zsákokban a zöldhulladékot a komposztálóhelyre szállítják.

Hasznos tudnivalók A pályázatban a Közalapítvány a Csalán Egyesülettel együttműködve vállalta a komposztálással kapcsolatos tájékoztatást, ismeretterjesztést, kiadványok, plakátok készítését és terjesztését, újabb komposzt nap szervezését. Ezekből a felhasználók részletesen megismerhetik a szakszerű komposztálási folyamatot, az eszközök használatát. Az ismeretterjesztést a helyi lakosság minden korosztálya számára elérhetővé teszik, építenek a lakosság öntevékenységére, az általános iskolával együttműködve a biológiai órák keretében a fiatalok is tájékoztatást kapnak a házi komposztálás folyamatáról és hasznáról, illetve a környezettudatosság fontosságáról.

Követelmény, hogy a regisztrált, komposztládákkal rendelkezők öt évig nyilvántartást vezetnek az edényben elhelyezett zöldhulladék mennyiségéről. Ebből a program eredményességére is következtetni lehet.

A továbbiakban helyi lakosok és üdülőtulajdonosok a komposztládát a polgármesteri hivatalban igényelhetik.

„ZÖLD CSOPAK” PROGRAM

Rendeletek, akciók, pályázatok az élhetőbb, vonzóbb településért

A Csopak Településért Közalapítvány Komposztáló napjának programja előtt **Ambrus Tibor** polgármester sajtótájékoztatón ismertette azokat az eredményeket, kezdeményezéseket, terveket, amelyek egyértelműen jelzik az önkormányzat elkötelezettségét a „fenntartható település modell” megvalósítása mellett. A „Zöld Csopak” program keretében több rendeletet alkotott annak érdekében, hogy a helyi lakosok számára még élhetőbbé, az ide érkező vendégeknek pedig még vonzóbbá tegyék a Balaton-part egyik legszebb települését. Ezt szolgálják azok a pályázatok is, amelyek közül számos esetben eredményesen szerepelt, sok milliós támogatást nyert az önkormányzat, vagy valamelyik civil szervezet.

A képviselő-testület a hatóságokkal, szakemberekkel, civil szervezetekkel egyeztetve a közelmúltban alkotta meg a korábbi környezetvédelmi rendeletet az új követelményekkel kiegészítve egységes szerkezetben. Döntöttek egy környezetvédelmi alap létrehozásáról, a közterület-felügyelet megszervezéséről, *Tamás Ervin* javaslatára a legszebben rendben tartott szőlők tulajdonosai részére Arany Metszőkés Vándordíjat alapítottak, határoztak a borospincék minőségi besorolásának rendszeréről. Az ingatlanulajdonosok öntevékeny közreműködésére számítva ugyancsak a környezetszépítő akciók keretében meghirdetik a Szép kert, gondozott udvar versenyt. Hosszas előkészítés után 2008. áprilisában született meg a szőlőterületek védettség alá helyezését gondozási kötelezettséggel előíró rendelet. A csopaki szőlők művelési gondjainak enyhítését és a szőlőtermesztés jövedelmezőségének elősegítését szolgálja majd az a kidolgozás alatt lévő kezdeményezés, amely célul tűzi ki egy önkormányzati borászati Kft. létrehozását.

A polgármester beszámolt az önkormányzat egyik leglátványosabb, folyamatban lévő akciójáról is. Mint mondta: A képviselő-testület – folytatva az eddigi kezdeményezéseket –

döntött Csopak közterületeinek megújításáról, virágosításáról. A Csonka-torony és környéke környezetrendezése pályázat keretében, a Norvég Alap 90 százalékos támogatásával valósul meg. Ezt a programot két ütemben szeretnénk teljesíteni, az első ütemet májusra készítjük el, civil szervezetek, vállalkozók jelentős társadalmi munkájával folyik majd a virágok kiültetése, 1200 díszcserje kihelyezése. Szakemberek végzik a pergolák, vízcsobogó, díszburkolat, díszvilágítás építését. A későbbiekben szeretnénk felújítani a Csonka-tornyot, új, korszerű, időtálló buszmegállókat építünk a 73-as út mindkét oldalán. Egyébként a település másik, Alsóörs felőli „köszönő” oldalán, a 71-es út mellett is folytak földmunkák, itt a Vasútárok feltöltését végezzük, a park tervei készen vannak.

Természetesen a „Zöld Csopak” program többi

elemét is fontosnak tartjuk. Engedélyezett tervvel rendelkezünk az Örkeny és az Ifjúsági sétány parkosítására, beadtuk pályázatunkat a Kossuth és a Fürdő utca parkosításának, a Plul vízimalom környezetrendezésének támogatására.

A Norvég Alap újabb pályázatán is szeretnénk eredményesen szerepelni, ezt a Madárbarát település kialakításának 90 százalékos támogatására írták ki. A pályázat koordinálását a Csopak-Paloznaki Horgászegyesület vállalta. A szakemberekkel kialakított elképzelés szerint 6-700 madárodú kihelyezésére van lehetőség, természetesen gondoskodni kell a madarak egész éves etetéséről, itatásáról, szükség lesz rovarcsalogató, madáretket biztosító növények kiültetésére is.

Az önkormányzat figyelmet fordít a kerékpárutak fejlesztésére, járdák építésére, séta- és túraútvonalak kialakítására. Pályázati támogatással a nyílászárók cseréje és külső szigetelés mellett szőlővenyige gyűjtéssel és fűtésre való felhasználásával, illetve napkollektorokkal kívánják megoldani az általános iskola és a művelődési ház alternatív energiafelhasználását.

Az általános iskola pedagógusok és szülők közreműködésével az udvaron virágágyásokat alakított ki, amit a diákok gondoznak.